

Familieperikelen in een Chinese cursus

TONEEL C'est du chinois van Edit Kaldor.
Gezien: 30/9 in Den Haag. 4-7/10 in
Frascati.

Chinees leren in een uurtje? Onmogelijk, zou je denken. De Chinese taal is toch een soort symbool voor onbegrijpelijkheid. In het Frans betekent de uitdrukking *C'est du chinois* zoiets als 'ik snap er niets van'. Maar de van oorsprong Hongaarse theatermaker Edit Kaldor gebruikt juist die uitdrukking als titel voor een voorstelling waarin je eerst wat woorden leert en even later zowaar gesprekken kunt volgen.

Vijf Chinezen komen op, beladen met grote plastic boodschappentassen. "Ni hao," zegt een van hen tegen het publiek. Dat begrijpen we nog net. Iemand uit het publiek moet een introductie voorlezen van een papiertje. We zijn blijkbaar bij een cursus Chinees beland. "Een goede investering," horen we. De spelers zelf spreken gedurende de voorstelling uitsluitend Chinees.

Met een paar attributen – een blikje bier, een reep chocola – leren we de eerste begrippen. Een van de acteurs zegt het voor, hij blaast op een fluitje en dan moeten wij het nazeggen. Eén duim omhoog: *Hou* (goed); twee duimen omhoog: *Hen hou!* (heel goed). Het publiek doet enthousiast mee. We leren woorden als *fān* (rijst), *wo* (ik) en woorden die

we al kennen, zoals *fengshui*.

De acteurs lijken een soort familie te vormen. Vader, moeder en twee zoons (politiek, laat staan éénkind-politiek, wordt buiten beschouwing gelaten), de oudste zoon heeft een jonge vrouw. Zo leren we ook minder concrete woorden als houden van, werken en huilen. En – een leuke grap – met een fotoalbum met een foto van Gregory Peck maakt vader duidelijk dat hij acteur is. Dat klopt natuurlijk, hij staat op het toneel. Overdreven en gepassioneerd reciteert hij een stuk Chinese poëzie. Maar de anderen dan?

De verwarring wordt groter en het gezinnetje blijkt helemaal niet zo gelukkig en eendrachtig als je zou verwachten bij een opgeruimde taal cursus. Kaldor en de spelers gaan geraffineerd te werk. Ineens moet je extra opletten om de woorden te onthouden, omdat je anders de situatie niet meer kunt volgen.

Bevorderlijk voor het onthouden van het geleerde zal deze methode niet zijn, maar het is een geweldig gevoel om aan het eind het idee te hebben dat je Chinees kunt verstaan. Uiteindelijk staan de spelers klaar om het publiek de bij de cursus behorende dvd te verkopen. Maar wie aan het eind de dvd koopt, geeft daarmee te kennen toch de clou te hebben gemist. *C'est du chinois hen hou!*

SIMON VAN DEN BERG